

I.

F o r s ø g

til

Indretning

af en

Mudderpram for smaa Floders

og mindre

Band- Kanalers Oprensning,

af

A d o l p h M o d e e r,

Medlem og første Sekretær af det Kongel. Svenske Patriotiske Selskab,
samt Medlem af Videnskabers og Vittigheds Selskabet i Gotheborg,
af det Kongelige Nærste Videnskabers Selskab, det
Patriotiske i Hessen-Homburg, og det Deyerste
Oekonomiske Selskab.

1800

and

for the

of the

of the

of the

of the

Smaa Floder, Bække, mindre Aaer og Vandkanaler, som løbe igiennem store og lave Enge, udfordre en høist nødvendig Oprensning hvert tredie eller fjerde Aar. Erfarenhed viser, at de ellers deels igien vove, deels falde igien, formedelst Regn, som afflides dem paa Siderne, og deels opfyldes af det Mudder, som ei allene med Vandet selv nedflyder, men og ved Vexternes Forraadnelse og utallige Insekters Forvandling bliver tilbage.

Hvor saadan Oprensning til Engenes Befrielse fra Vandfyge skal foretages paa forhen brugelige Maade, moder altid den Besværighed, at flere Dages Arbeide anvendes, eftersom Arbeidet maa forrettes i Vandet, der gjør det baade moisomt og langsomt, i det nesten lige saa meget vender tilbage af Skovlen eller Spaden, naar den opløstes af Vandet, som det man faaer op af samme.

Til Lettelse herudi har jeg udfundet en saadan Pram, som hosfoiede Tabel viser, noget forbedret mod den, som først blev bygget til Forsøg. Fig. 1. er en Mudders Skuffe af Jernblek med sine Huller, hvorigiennem Vandet udrinder, og paa hvilken forreste Kant a bliver noget tykkere, samt skarp, at den kan affliere Græsrodde og deslige Hindringer. c er Skafte af Træ, fæstet udi Jernhalsen d. Dette Skafte sees heelt og holdent nærmere udi Fig. 2.

4 Forsøg til Indretning af en Mudderpram for smaa

Fig. 2. *a a* er Bunden af en flydende Pram, bestaaende af 2 Toms Planker, hvilke med sine Knae behørigen sammenføies. *b b b* ere Sidebordene eller Stenkebord, hvilke ere for det meste omkring Prammen eller ved *z z* afbrudte, paa det Indretningen og Verket selv kunde fæses. *c d e* er en Abning paa Prammens Bund, for at iwerkfætte Rensningen, hvilken Abning rundt omkring, ligesom paa Siderne af Prammen, ogsaa bør forsynes med Stenkebord, at et Vandet skal flyde ind i Prammen.

F er Skafte af Mudderøsen, som nu ligger under Prammens Bund, og vises i sin Stilling ved Hielp af prikkede Linier. *g g* ere tvende Træde-Hjul eller Binde-Hjul, med deres Bont eller Hjulstok *h*. Haandgreb eller Træde-Trin *q q*, som gaae tvært igjennem Hjulringen, lige langt ud paa begge Sider. Men det forreste Hjul er sonderbrudt, paa det at det andet Hjul med det øvrige des tydeligere skulle vises. *i i* Jerntapper, hvorpaa Hjulstokken gaaer ubi Opstanderne *k k* indtappede i Jodstokken *l*, og styrkede ved Stræberne *m m*. *n* er en Bont, som gaaer let omkring paa sine Tapper, hvilke tillige med Bommern efter Behov kunde synkes eller forhøies ved Jernstifter *o o*, og de dertil gjorte Huller i Bommens Opstandere. *p* en Tverbiiske eller Skaade paa fire Opstandere, som paa Midten har en Klaf *r*, med et Gangjern ved *s*, og ved *x* indfældet med en Tap, at den maa sidde stadigt, naar den bliver nedlagt. *t t* Jern-Klyster, som kunde vrides omkring sin gjen-nemslagne Jern-Nagel. *y y* er Touget eller Rebet, hvis ene Ende er fæstet om Hjulstokken *h*, og den anden ved Mudderstuppen.

Dens Nytte og Brug skeer saaledes: Prammen fæstes ved Abred-derne med Toug fra Hjørnerne *A A*, hvornæst en Karl behandler Mudderøsen, og nedslæder den gjennem Abningen *e*, da Skafte *F* lem-

pes under høire Arm, og med Hænderne i Haandsfanget u, holder og styrer han Skuffen til Bunden af Diget. En Karl omdriver siden hvert Hiul, da de øvre Træderne q q tages fat med Hænderne, og de andre q q trædes ned med Fodderne. Hiulstokken h gaar saaledes omkring, og opvinder paa sig Touget y. Skuffen gaar imidlertid frem efter Bunden af Diget; og, naar den er halet til Tverbielken p, aabnes Klassen r med venstre Haand, paa det Øst. Skafet k maa komme igiennem, hvorefter Klassen srap tillukkes, og naar Skuffen er halet saa langt frem, at den kommer under Abningen e, opveies Skuffen formedelst Skafet k, som man lader hvile paa Tverbielken p eller Klassen r; videre flyttes det til en af Siderne og lægges i Jernklusten t, da Skuffen endeligen udstyrtes paa Landbredden ved Haandtaget v. Men inden dette skeer, og naar Skuffen hæves op ud af Abningen e, maa Vandet der affløbe giennem Hullerne paa Skuffen; og paa det inret Vand maa komme i Prammen, maa Sidebordene for Abningen e gaar efter de prikkede Linier lige til Siderne af Prammen, og sammenfoies med Prammens Sidebord. Efter at Skuffen er udtrømmet, slippes den tilbage giennem Klassen r, nedsettes atter ved e, og saa fortærer man som forhen.

Prammen kan gøres bredere, ligesom og Skuffen, og derefter Abningerne e og e, alt som Nødvendigheden udfordrer. Træder Hiulene g g tilligemed deres Basse h kunde borttages og tiene til andet Brug, som til at opvinde Høe eller andet. Tegningen er gjort i Perspektiv, og tillige efter Scala, paa det flere Tegning r af Planer og Viemsnit kunde spares. Proportionernes Noiagtighed udfordrer ei heller saa mange Tegninger, her behøves ei saa fin Mechanik til denne Prambygning, det kommer ei an paa nogle Tommer mere eller mindre. —

6 Forsøg til Indretning af en Mudderpram ic.

Til Omkostningens Besparelse kan Muddringen lige vel iverkfattes, om selve Verket anbringes paa en sædvanlig Flyde-Broe af rundt Tommer, da Stokkene sammenfoies uden Tethed og til hvad Længde og Brede, som behøves, naar kun Broen forsynes med de fornødne Abninger for Mudder-Skuffen. Og at man paa denne Flyde-Broe kunde gaae tørskoed og behandle Arbeidet, saa kan Broen oven paa belægges med en eller flere løse Bredder for at gaae paa, om den ved nogen Tyngde skulde synke saa dybt, at Vandet gaaer over Stokkene.

Fig. 2.

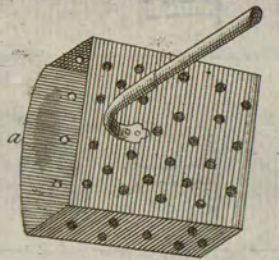
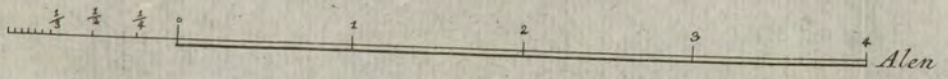
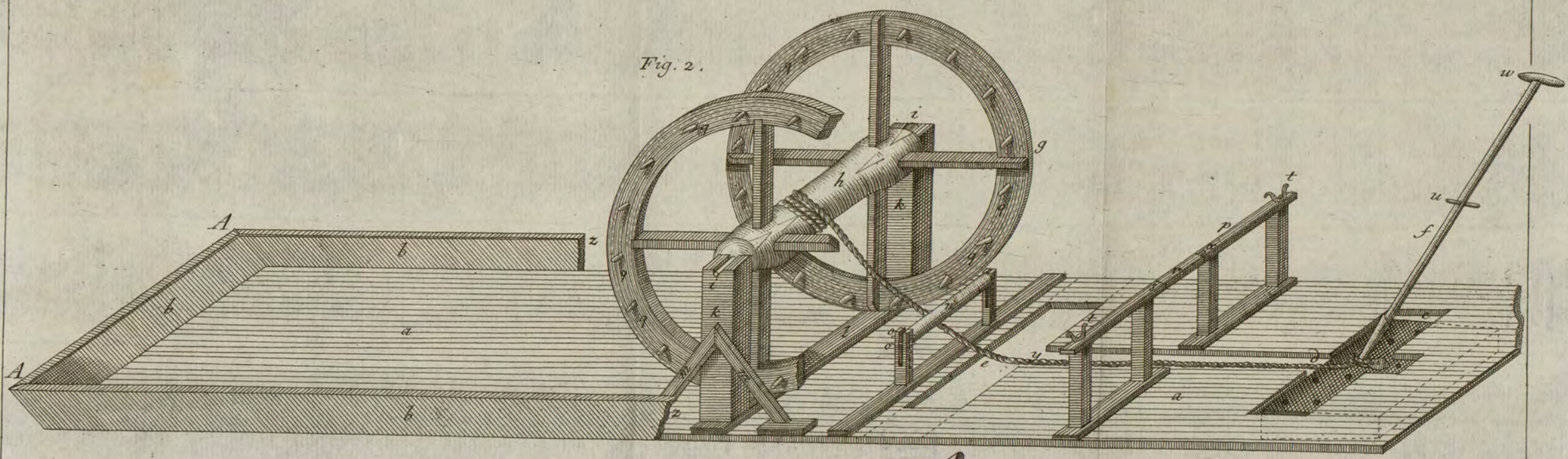

Fig. 1.